

Előfizetési díj.

Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva

Égész évre	15 frt.
Félévre	8
Negyedévre	4
Egy óra helyben	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik mindennap, az ünnepekét követő napok kivételével.

Szerkesztői szállás:

Főter 4-ik szám hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

AZ ÉRTÉKESBB CIKKEK DIJAZTATNAK.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak:

Hatszor hasábozott gármond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket felvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos (Wollzeile 22.) Haasensteln et Volger (Wallfischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapest: Haasensteln et Vogler hirdetés közz. rodáj Braun Ede hirdetményi ügynöksége, Józseftér 10. sz. 1 emelet

Nyilvántartó cikkeik

gármond sora után 25 kr. fizetendő.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”

politikai és közgazdasági napilap

1875. utolsó negyedére.

A „Kelet” előfizetési ára:

Félévre	8 frt
Negyedévre	4
Egy óra	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

A megrendelések legcélszerűbben postai utalvánnyal alólírt könyvkereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

STEIN JÁNOS,

a „Kelet” kiadója.

A sessió elején.

Budapest, nov. 2.

(A.) Holnapután kezd meg érdemleges működését az 1875/8-ki törvényhozás. Akkor mutatja be magát az újkormány, s akkor terjeszt elő egy óriási halmaz törvényjavaslatot, akkor nyújtja be jelentését a pénzügyi bizottság, szóval lesz munka, lesz fontos esemény elég. A ház munkareje olyan mértékben fog igénybe vétetni, hogy valószínűleg már rövid idő múlva naponként kettős ülések tartása lesz szükséges.

Az első nagyobb teendő, mely képviselőinkre várakozik, az 1876-ik évi költségvetés tárgyalása. Általános a remény, hogy a budget, még a novemberi hóban el leszén intézve. Az általános vita nagyobb részt csak a szélsőknek fog beszédre, támadásokra alkalmat szolgáltatni s

a sok új elem, mely ama padokon ül, most fogja minden speechével bemutatni magát a hazai közönségnek.

Hogy a szabadelvűpárt ez általános vitában mennyiben fog részt venni s hogy mennyiben fogja a támadások visszatartását magára a minsteriumra bízni, azt első sorban a viszonyok, a támadók egyénisége és a támadások minősége, általában pedig csak a későbbi párttervezetek fogják meghatározni. Ma még csak az lehet, hogy az általános vita igen élénkde nem igen hosszú lesz, a részletes vita pedig pár ülésben befejezetheti. Annál élénkebb küzdelmeket várnak a fedezet kérdésének megvitatásakor. Itt a conservatív ellenzék részéről várnak nyilatkozatokat s azt is hiszik, hogy ha előbb nem nyílik rá alkalom, ekkor fog a kormány a Bécs-csel folyó alkudozásokat illetőleg felvilágosításokat adni.

Nem csoda tehát, hogy feszült várakozással néz a politikai világ a budgetvita elé. Nem lesz ez mostan a pártok nagy mérkőzése; nem élethalálra menő tusa a kormánypárt és az ellenzék közt. Nem lehet az, mert a szó egész értelmében való di ellenzék nincs. Egy óriási kormánypárt áll szemben egy parányi oppositíóval, mely üthet ugyan zajt, botrányokat is idézhet elő, de döntőleg nem hathat a tárgyalás folyamára. A harc kimenetele kétes nem lehet tehát. A többség agyonnyomhatja a törpe minoritást akármikor. Nem ez a harc, hanem az általános helyzet kölcsönöz kiváló érdeket a vitának. Ez lesz az első alkalom, midőn a szabadelvű kormány amaz általános program értelmében, melyet Széll Kálmán a felirati vita után mondott, a részletekbe hatolva fogja feladatát kifejteni. A közvélemény ugy szólna betekintést remél a cabinet egész működésére; számadatokat és a minsteriumok rendezése, a vasúti politika és sok más kérdés ügyében, melyekről tudja, hogy a miniszterium buzgalommal fáradozik rendezésükön.

Még nem volt budgetvita, melyre olyan nagy hivatás várakozott volna, mint

a mostani. A gazdasági viszonyok egész nyomorúsága, minden terhe súlyosodik a nemzetre; baj, szükség van mindenfelől, néhol kisebb, néhol nagyobb mértékben érezik azt, de sehol sincs olyan állapot, mely az anyagi erők fokozódásáról, a teherviselési képesség növekedéséről tenne tanubizonyságot. Ilyen körülmények közt a nemzet reményével néz ama kormányára, mely a korona és az ország támogatását olyan mértékben bírja, mint egy elődjé sem; mely belviszálytól, ellenzéktil nem háborítva egész erejét az anyagi viszonyok javításának szentelheti. Nagyk a nehézségek mindazonáltal; politikai és pénzügyi akadályok, az ellenfél tulnyomó ereje, az udvar egyes köreinek bizalmatlansága szerföltött megnehezíti kormányunk minden iparkodását. A közvélemény nem is várhat rögtön és egyszerre sikert minden irányban. Csak azt reményli, hogy a kormány nem mulaszt el alkalmat Magyarország jogainak és érdekeinek védelmére s bizk benne, hogy e törekvést majdan siker is kíséri. Érdeklődéssel vár tehát felvilágosítást az eddig történetéről és a munka jelen stádiumáról.

Mig a képviselőház a budget megvitatásával lesz elfoglalva, a közigazgatási bizottság a kormánynak ő hozzá tartozó javaslatait fogja beható tanácskozás tárgyává tenni. Mire a budget elintéztetik, e javaslatok fognak a ház elé kerülni, mely már legközelebb csupa elsőrangú kérdéssel lesz elfoglalva. Mert a közigazgatás rendezése épen oly fontos, mint a pénzügyek rendbe hozatala. Egyik ép oly nélkülözhetetlen a modern államélethez, mint a másik s azért a kormány csak helyesen járt el, midőn a két ügyet egy időben igyekszik végleges megoldásra juttatni. Ilyen kérdések állván előtérben, nem zással néz a jövőddé sessió működése elé, melyben a szabadelvű párt most van először hivatva az életképesség tűzpróbáját megállani.

— A bányá-törvényjavaslat, melynek tervezete már egészen átment az előzetes

szaktanácskozmányok stádiumán, szintén egyike leend az országgyűlés asztalára még ez ülésszak alatt leteendő előterjesztéseknek. Az előterjesztendő törvényjavaslatban, a bányá-erdők ügye is, ugy a bányászat, mint az erdészeti érdekeinek megfelelő megoldást ny erend.

Magyar lapok szemléje.

A „Hon”-ban Jókai Mór Horn Ede halálának híre nem tudja mint tolmácsolja a veszteség nagyságát s az érzelem keserűségét. Horn európai hírű ember volt, mint író, mint szakutód, s tehetségei mindig a szabadság ügyének, hazánk ügyének voltak szentelve. Tehetségeiért elérte őt az elismerés jutalma külföldön; Párisban nyilvános tanári állomást és biztos otthont szerzett. Mikor e hazának szüksége lett az ő szaktudományára, ott hagyta külföldön nyert állomását s hazajött küzdeni, mely küzdelmek gyümölcsei közt minden egyébe van, csak kenyér ninesen. A férfi, ki az állam legmagasabb hivatalainak egyikére lett elhivatva, a hol az ország milliói forogtak kérdésben, oly szegényül halt meg, hogy a köztisztelő feladata maradt temetéséről gondoskodni. Az apa becsületes neve a legfényesebb öröksége a gyermekeknek. S Horn Edének maradt hat gyermeke. Azok közül öt még kiskorú. A haza nyugalmas sirt adott: fog-e árva gyermekeinek menhelyet adni? Ki az egész ország jólétének építésében fáradozt egy életen keresztül, s a mellett elfelejtett saját magának a hazában hajlékot építeni, földöntöknek j hozta-e haza gyermekeit? Hiszi, hogy nem! Horn Ede sokáig pótolhatlan marad, barátainak fájdalomá mindvégig gyógyíthatatlan. Legyen emléke példa: hamvain áldás!

A „Pesti Napló” szerint a szentpétervári hivatalos nap most kezd komolyan foglalkozni a magyar ügyekkel. A napló, mely eddig nem a legképesebbek közt, hanem ellenkezőleg a leggyámoltalanabbak közt, a kik másképp megélni nem tudnak. És ha képes ember hivatalhoz jut, csak ugy jut, s ugy tartja magát benne, ha államérdek és helyi érdek előtt és fölött az alyafaság érdekeit tekinti irányadóknak.

A „KELET” TÁRCZÁJA.

CZYPRUSFA TÖRTÉNETE.

(Folytatás és vége.)

A berek vélelenségéből vagy roszakaratból — némelyek azt hiszik a nagy melegtől — meggylt 1400-ban, s hét év kellett, míg elottották; a fának o'aj állománya a tűznek mindig új táplálékot adott.

Régebben Szt.-Péter templomának ajtai is cyprusfából készültek, melyek Constantintól IV. Eugén pápa idejéig, tehát 1100 évig szolgáltak s még akkor is oly szépek voltak, mint-ha csak akkor készítették volna. Eugén pápa azonban réz ajtókkal cseréltette fel, melyeket a híres Philarete Antal szobrásznál rendelt meg. Akkori történetírók állítják, hogy ez utóbbiak nem tették meg azt a benyomást, mint annak idejében a cyprusfából készült ajtók tettek.

Mint a görögöknél és rómaiaknál, ugy jelenleg a törököknél a cyprus egy nagyrá becsült fa, melyet ök kedves halottjaik fejéhez és lábához állítanak, mint egy csendes őrt.

A régi Chrysopolis helyén Sentariban. Konstantinápolylyal átellenben van egy temető, mely egy cyprusligethez hasonl.

A török sírköveken közönségesen e felirat áll: „Bugium bana isse gariu sana” (ma nekem, holnap neked), egy nagyon találó „memento mori”!

„A halottak csendes városa”, mint a mohamedánusok temetőjüket nevezik, tulajdonképen a cyprus hazája lett. Ezt azért tartják gyászfának, mert ha egyszer levágják, soha többet ki nem hajt.

Evelyn azon megjegyzést teszi, hogy a cyprus a keresztényekre nézve, kik a feltámadásban hisznek, nem találó symbolum; jölle-

het keletnek keresztényen temetőiben mindenütt cyprusok őrködnek. Mint régen az ó-görögöknél a gyász jelképe volt, ugy az ma is az új-görögöknél, törököknél és németeknél.

A török temetők híresek; semmi sem szebb és szentebb, mint a muzulmán sírhelye, nagy, tágas helyek vannak, beültetve sűrűn magas cyprusfákkal, mi a temetés ünnepélyességét igen emeli. Minden temető, az ó grászos cyprusjéjében, egy szent berket képez. Nehéz kő helyett művésziesen átfúrt köveket használnak, hogy a sírra ültetett virágok keresztül nőhessenek, vagy kivált köveket állítanak fel, megtöltik jó földdel, bokrokat és virágokat ültetnek bele s ezeket a leg gondosabban ápolják. A törököknek halottjaik iránt való tisztelete oly nagy, hogy a temetők inkább szolgálnak az ima s a vallásos hangulat helyeül, mint a mecsetek. Sok olyan ájtatos muzulmán van, ki halottjának sírján naponta imádkozik.

A nap minden órájában, sőt éjjel is lehet találni embereket, kik a sírok felett imádkoznak, virágokat ültetnek, vagy ezeket öntözik.

Dr. Griffith Temnosban, Smyrna közelében levő helységben, egy török temetést végig nézett. A halottat fedetlenül vitték Szt.-Mihály lován, a kísértő barátok fiatal cypruságakat tartottak. A gyászpad előtt menő Iman, időrlőidőre egyes mondatokat idézett a korából, melyeket aztán ismételt akkor, midőn a test a földnek visszaadott. A sírbolt bezárása után mindenki beültette saját cyprusát, egyik a sír jobb, a másik a balfelére s azután eltávoztak. Griffith megtudta, hogy a népmonda szerint, ha az ág gyökeret ver, az jele annak, hogy az azt ültető a boldogság élvezetében van, melyet Mohamed minden igaz hívőnek megígért; ha pedig nem ver gyökeret, hanem a síron elszárad, akkor az a fekete angyal által gyötörtatik mindaddig, míg ővének imái s a prófóta közbenjárása a gyötrelmeket véget nem vet.

Keleten, ha egy ajtó előtt cypruság van, az annak a jele, hogy azon házat a halál meglátogatta.

Dallaway leírja a szultánnak Konstantinápoly mellett levő lakát, mely körül van vére hullámokkal s melyeken belül óriási cyprusfák találhatók. „A természet”, mondja ő, „e helyet külön teremtetie, hogy mint egy királyi székét jelölje ki, honnan az egész világ fölött uralkodni kell.”

Urak pompája és fénye mellett, még azon érdemet is tulajdonítja neki, hogy a legvégő javítására nagy befolyással van; illata egy specifium a tüdőre; azért küldötték anapkeleti orvosok, midőn Candidiának cyprus erdei még meg voltak, aszkóiban szenvedő betegeiket oda gyógyulás végett. A sziget egyébként ma is épen ugy, mint Málta, a cyprusok miatt nagyon kedvelt.

Murbard sajnálja, hogy Törökországban az országutakat nem ültetik be fákkal, mert erre nézve a cyprus legalkalmasabb lenne.

Egyébként a cyprus a törököknek határozottan kedvencz fájok volt; nem csak a gyász jeléül szolgált, hanem a hol csak lehetett, még festvényekben is alkalmazták. Itt lehetett látni a szobák falain, himzéseken, kendők szegélyein, ezüstneműken, sőt még a rendes hadserg tisztjeinek egyenruháin is, meghajlott csuppal, mintha a szél fújna.

A török katonák ez ékességet most valószínűleg már elhagyták.

Mielőtt fájának tartósságáról megemlékeznék, megemlítjük Granadának azon cyprusát, melynek szomorú történetét századokon át s még ma is beszélik.

Granada minden helyein különféle szép vékony cyprusok nőnek. Generalifban azonban találtaknak azon vén óriás cyprusok, melyeket az utazókna mai nap is „Los Cypresses de la Reina Sultana” név alatt mutogatnak.

Ennek sötét árnyai alatt tartotta Zoraide királyné éjjeli összejöveteleit kedvesével. A feltékeny Gomár az általa imádot Zoraide-nak viszonyát felfedezvén, azt a nem viszonzott érzélem bosszujából Boabdil férjének elárulta.

S így a szomorú sorssal nem daczolhatott, melyet a halál fája készített elő!

Fájának tartósságáról a mult század minden krónikája megemlékszik; kétszerte tartóssabb mint a tölgyfa s Sprengel történetéből megtanuljuk, hogy Noé atyánk bárkáját a Cyprussal sempervirensből faragta, e feltevére vonatkozó minden felelősséget azonban rá ruháztunk. E fát minden nagyszerű építkezéseknél használták; azért az Euphratesen levő hid is e fából volt építve s Plátón annyira meg volt győződve e fa tartósságáról s keménységéről, hogy a törvényeket nem rézlemezre, hanem cyprusfa táblákra metszette.

Plinius azt mondja, hogy Jupiternek a Capitoliumban levő szobra, melyet 661-ben véstek cyprusfából, az ő idejében még jó karban volt.

Bizonyságául annak, mely időt ér el a fa, ugyancsak Plinius azt írja, hogy Romában több cyprusfa vénebb volt, mint maga a város.

De nemcsak építkezésre használták e fát, hanem hárfáknak és más hangszereknek is; sőt még orgonásipókat is készítettek belőle s miután a féreg neki nem ártott, a tüzet kivéve, majd minden romlástól védve volt.

Az északvidékieknek fogalma sincs e fának terjedelméről s magasságáról, ha csak délen azt nem látta, hol gyakran hat láb vastag Misitra közelében volt egy harmincz láb terjedelmű, nagyhírű cyprus, mely a bérezen állott s fallal volt bekerítve; gyökéréhez egy vízforrást vezettek, mely táplálta.

Illata, orvosilag véve, áldás a mellbetegségben levőkre s ugy találták, hogy a fa gyantája különös gyógyító erővel bír a friss sebeknél.

Az ipar tekintetében fája fölötté bécse, gyantája szép, világosbarna, a fahajhoz hasonló szint ad.

Füvészileg tekintve, a cyprus azon fákhoz tartozik, melyek az emberi élet alakulására a legnagyobb befolyással voltak s az országnak egy sajtóságos arczulatot adtak.

„A cyprusfa — mondja Volz — Ázsiának karakter növényeihez tartozik, mely a népköltözések által keletről nyugatra, Ázsiából Dél-Európába, a műveltség-történelem folyamában vándorolt. Ha e cultur historiai fákra egy vizsgálo tekintetet vetünk, akkor a plátusztisza szépségével, az olajfa maradásával a fájának gazdag adományával bilincsel le. — A fügefá, mely a paradicsomból származik, az eredeti életfa anépek táplálkozására, hasonlóan a déli világ kenyérfájához. A datolya-pálma az erőteljesség jelképe, mely az emberi nem táplálkozására szolgált. A granát virágjának szépségével; a pistáciafa kis, de finom gyümölcsének nemességével vonzott a gyümölcsöstenen cyprus ellenben gula-alaku magas növéssel nyerte meg a szívet s a napsgarának s a lángnak lett jelképe. Tartós és jó fája miatt a cedrussal egyetemben épen annyira keresett volt a paloták ékesítésére, mint a hajók építésére.”

Mindig zöld, illatos levele, sudar növése és nagyon termékeny tenyészete a többi fák bőségéből, — mint valami különöst kiemelte.

Csak kevés cyprus nemek vannak, melyek az említettekén kívül Kelet-Indiában, Japánban és a Hebridákon találhatók volna. A természet ez egyetlen fában egész teljé rakta le a mélyreható költségeit s a gyakorlati haszonnak; bizonyos tekintetben mondhatnók, hogy ott, hol egész tökéletességében mutatkozik, épen olyan hatást idéz elő, mint a pálma. Annak szemlélete a minden földiektről való lemondásra int, annak magasztossága egy közönséges természetre nézve idegenszerű.

Nem törődve az együtt élő világ létével és növekedésével, ő egészen elvonat természetü, s a költészet, mint egy mozgó pyramist, mint egy zöld lángot gyakran hasonlíthatatlannul szépen jellemezte s szépségzeti létét megállapította.

† HORN EDE.

Megdöbbentő hírt hozott tegnap táviratunk: Horn Ede államtitkár nov. 2-ikán fél hat órakor kevés halálküzdelem után kiadta nemes lelkét.

Az elhunytól még ma reggel is megnyugtató híreket vettünk, orvosai a legrosszabbra voltak ugyan elkészülve, de ő maga sem ismervén állapota veszélyességét, remélt és szenvedett, miként egész életében tón, mert ha valakiről elmondhatjuk, hogy saját szorgalma és kitartása mellett csak sok lemondás és hazájában a polgári jutalmak legnemesibekét, a köztisztelést és elismerést kivívni: ugy bizonyára a szó teljes értelmében ő volt az.

Mint egyszerű és egyoldalú képzettségű rabbi-jelölt hagyta el hazáját és csak a legnehezebb küzdelmek árán tudta a külföldön, eleinte Németországban, majd pedig Franciaországban életét fentartani.

Mint hírlapíró dolgozott eleinte Dél-, majd Észak-Németországban és a mikor átlépte a Rajnát, birt már annyi készütséggel, hogy ott fokozott szorgalom mellett francia hírlapíróvá lehessen.

A legkiválóbb párisi lapok egyikénél, a „Journal des Débats”-nál kezdetben kül, később beldolgozótárs lett, s mint ilyen együtt működött egy Michel-Chevelier-vel, egy Prevost-Paradol-lal, egy Mollinár-ral és egyéb kitűnőségekkel. A nemzetgazdasági szakot kultiválván, néhány év alatt oly elismerésre tett szert írótsárai körében, hogy a párisi nemzetgazdasági egyület titkárává lett megválasztva s e minőségében rá lett bízva az egyület évkönyvének szerkesztése. A nevezett lapon kívül állandóan dolgozott a „Journal des Économistes” című elsőrangú nemzetgazdasági folyóiratba és több német lapba. Párisban munkájában oly nagy névre tett szert, hogy a legkitűnőbb szakírók, még a Collège de France tanárai is, gyakran idézték műveit és hivatkoztak állításaira. Nevét Magyarországon Jókai Mór tette ismertté, lapja rendes dolgozó társaul nyervén meg őt. Ugyancsak Jókai buzditására tért vissza hazájába. Itt egy önálló német lapot — a „Neuer freier Lloyd”-ot — indított meg, de kevés szerencsével. Nyári küzdelemmel képviselővé választatván, az országházban mindig meg tudta őrizni függetlenségét, s csak bizonyos kérdésekben vetette magát pártfegyelem alá. Ő volt egyike azoknak, kik a fusió szükségességét már jóval annak létrejötte előtt belátták, s ez okból a Ghyecz által alakított középpártba lépett, mint a melynek a két párt áthidalása volt feladata.

A fusió szerencsés létrejötte után államtitkárrá lón a kereskedelemügyi minisztériumban, hol számára készütségshez mért szép feladatok vártak, de a melyeknek megoldásában a kegyetlen halál megakadályozta. Műve legnagyobb részét a külföldön írta; csak kettő jelent meg magyar nyelven: „A bank-szabadságról” című, franciaiból fordított és „Közgazdasági helyzetünk” cím alatt egy nagyobb szabású tanulmány, Magyarország pénz- és gazdasági állapotairól.

Halála nehezen pótolható űrt hagy maga után, melynek betöltése annál fontosabb, mert jelenleg vannak napirenden a közgazdasági érdekeinket legközvetlenebbül érintő kérdések, s ezek kiváló szakírókat követelnek. Nyugodjék békében!

Az állandó pénzügyi bizottság általános jelentése

az 1876-dik évi államköltségvetésről.

A pénzügyi bizottság az 1876-ik évi államköltségvetés felett folytatott tárgyalásának eredményeként I.—XVI. idezárt jelentéseiben mutatja be a költségvetés főrszeit, és az egyes tárczák költségvetési előirányzata szerint csoportosítva, részletesen indokolt eredményét.

Ezen jelentésbe a bizottság azon részeket vette fel, melyek az egész költségvetésre vonatkoznak s azon javaslatokat foglalja össze, melyeket általában érinteni kívánt.

A költségvetés alakját illetőleg ismétli azon véleményét, mely a képviselőház pénzügyi bizottságaiban több ízben nyilvánult, hogy annak hármas beosztását, rendes, rendkívüli és hitelműveleti előirányzatra véglegesen megállapítani nem tartja s a költségvetés jelen alakját és beosztását sok tekintetben javíthatónak és tökéletesíthetőnek hiszi.

E felfogásban a pénzügyminiszter is osztozik, kijelentve a bizottság előtt, hogy már az 1877. évi államköltségvetés alakját és beosztását módosítani s célszerűben átalakítani készül. A bizottság tehát ezuttal a költségvetés alakj részére nézve tüzetes véleményt nem mond.

Áttérve magára a költségvetésre, a miniszterium által előirányozva van:

rendes szükséglet 199,442,632 frt

rendes fedezet	207,015,554 frt
többlet	7,872,922 frt,
rendkívüli szükséglet	23,344,288 „
hitelműveleti kiadások	5,534,745 „
összesen:	28,879,033 frt
rendkívüli fedezet	2,592,093 „
hitelműveleti bevételek	6,854,745 „
összes n:	9,446,838 frt
hiány:	19,432,195 „
összes kiadás	228,021,665 „
összes bevétel	216,462,392 „
összes hiány	11,559,273 frt
ehhez járul a pénzügyi miniszter által előterjesztett mérlegnél ágyuk költsége kerek számban	2,500,000 frt
összes hiány	14,059,273 frt

Ezenkívül az első hét hónapban beálló hiány fedezésére szükséges állandó pénzkészlet beszerzése folytán kamat 1876-ra 2,000,000.

Ezen előirányzat az 1876. évre a közösi költségvetés megállapítása után következő módosul:

rendes szükséglet	199,794,862 frt
rendes fedezet:	207,015,554 „
felesleg:	7,220,692 frt
rendkívüli szükséglet	26,280,146 „
hitelműv. kiadások	5,534,745 „
összesen:	31,814,891 frt
rendkívüli fedezet	2,592,093 „
hitelműv. bevételek	6,854,745 „
összesen:	9,446,838 „
hiány	22,368,053 „
összes hiány	15,147,361 „

A költségvetés azon összeállítását szerint végre, mely a pénzügyi bizottság tárgyalási folyamán visszatérőzi azon emeléseket, törléseket, melyeket a bizottság az előirányzatban eszközölt, a költségvetés végeredményei a kormány előirányzata irányában némi különbségeket mutatnak ugyan, de lényegileg attól még se térnek el.

Főösszegekben a bizottság módosításai következők:

A rendes kiadásokból törölt:	
Ő felsége kabineti irodája fejezete alatt	450 frt
Fiume	1,950 „
a belügyi	4,125 „
A pénzügyminiszteri tárczából nem töröltetett:	
a közlekedési tárczában	49,047 „
a kereskedelmi tárczában	52,600 „
a vallás és közoktatási tárczában	35,780 „
az igazságügyi tárczában	118,464 „
a honvédelmi	11,976 „
együtt:	264,392 „
A rendes kiadásokat viszont emelte:	
az államadóságek fejezetében	1,345,495 frt
a belügyi tárczában	8,333 „
a pénzügyi	20,844 „
a honvédelmi tárczában	32,256 „
együtt	1,406,928 „

a rendes kiadásokat tehát emelte összesen	1,142,536 frttal
a rendkívüli kiadásokból törölt:	
a belügyi tárczában	8,000 frt,
a közlekedési	50,000 „
a kereskedelmi	5,000 „
az igazságügyi	25,000 „

ezenkívül az államkincstár hozzájárulása a sorolási kölcsön fedezéséhez ezen kölcsön bevételeinek kapcsolódása folytán leszállított:	221,960 frt
a pénzügyi tárczában	12,908 „
a közlekedési	11,771 „
a kereskedelmi	237,965 „
a honvédelmi	600 „
az igazságügyi	1,500 „

a rendes fedezetet viszont emelte:	
a vallás- és közokt.	3000 frttal
a rendes fedezetet tehát összesen leszállította	261,744 „
a rendkívüli fedezetet leszállította a:	
a pénzügyi tárczában	125,930 frttal
viszont emelte a pénzügyi	575,000 „
összesen:	449,070 „

a rendkívüli fedezetet tehát emelte.	
A hitelműveleti bevételeket leszállította viszont emelte	251,960 „ 361,960 „

tehát összesen emelte	110,000 „
Ezekből folyólag a bizottság javaslata alapján a költségvetés végeredménye következő alakul:	
rendes kiadások	200,937,398 frttal
rendes bevételek	206,753,810 „
többlet	5,816,412 „
rendkívüli kiadások	25,970,186 „
hitelműv. kiadások	5,534,745 „
együtt	31,504,931 „
rendkívüli bevételek	3,041,163 „

hitelműveleti bevételek	6,964,745 frt,
együtt	10,005,908 „
hiány	21,499,023 „
a többlettel összehasonlítva az 1876. év összes hiánya	15,632,611 „
mely a megszávozott közösi költségvetés beosztásával a kormány előirányzata szerint ki-tüntetett:	15,147,361 „
hiány	335,250 frttal

haladja felül. E különbség oka részint a rendes fedezetnek 261,744 frt erejéig leszállításában, részint azon emelésben rejlik, melyet a bizottság a rendes kiadásoknak „államadóságek” fejezeténél eszközölt, a hol az eddigi irányzatoktól eltérőleg a pénzügyminiszter indítványára az érczépén beszerzésnél ezüst árfolyam helyett sokkal magasabb arany árfolyam vétetett fel, és így 1,345,495 frttal nagyobb összeg irányzatott elő.

Ezen többletek azonban a részletezett megtakarításokkal együtt véve a fentebbi összegre szállottak.

A „pénzügyminiszter a bizottság tárgyalási folytán kimutatott 15,682,611 forint hiányra nézve hivatkozva az ország pénzügyi helyzetéről tett előterjesztésére, kijelenti, hogy abból 7,682,611 frt az utolsó kölcsönnek az 1875. év végére fennmaradó pénztári készleteiből: 3,000,000 frtot pedig az államjövödelmek emelésével kíván fedezni. E célból nyújtotta be az általános jövödelmi adóról szóló törvényjavaslatot is.

Megemlítette ezenkívül még, hogy tekintetbe véve azon nagy kiadásokat, melyek az állampénztárt az év első 7 hónapjában tömegesen terhelik, s közgazdasági viszonyaink egyoldalúsága miatt az éppen azon időszakban hátramaradó bevételekben fedezetüket nem találják, egy kölcsönt készüli javaslatja hozni, mely az év első hét hónapjában az emelkedő bevételekből mindannyiszor kiegészítetvén, hivatva volna állandó tartalékalapot képezni, azon ideiglenes hiány fedezésére mely az év első felében rendszeren beállani szokott. — A miniszter ezen kölcsönnek összegére nézve akkor fog nyilatkozni, midőn arra vonatkozólag előterjesztését megteszi, de kamatja fejében mint maximális összeget hozzávetőleg 2,000,000 frtot vett fel az 1876. évi végmérlegbe, és — így ezen összeggel együtt a fentebbi 7,682,611 frt hiány 9,682,611 frtra rugna.

A pénzügyminiszter kijelentette, hogy miután a kormány az 1876. évi előirányzatban a megtakarításoknál elment addig, a meddig az állam érdekeinek veszélyeztetése nélkül elment lehetőségeinek tartotta a jövő évi egész hiány fedezését pedig kölcsön útján az államhitelre és pénzügyeink rendezésére nézve veszélyesnek tartja, a hiánynak 8,000,000 frt erejéig fedezésére az általános jövödelmi pótdadót hozza javaslatba.

A bizottság egyetért a miniszterrel abban, hogy az egész hiányt kölcsön által fedezni nem lehet, újabb bonyodalmakba keverné ez az állam háztartását, melyből csak beláthatatlan áldozatok árán menekülhetne.

Hangsúlyozza tehát továbbá is a megtakarítások szükségét.

Ezekre nézve a bizottság igyekezett is tárgyalási folyamán javaslatokat tenni; részletes jelentéseiben pedig mindenütt rámutatott arra, hogy a szükséglet mely részeinél véli még a kiadások apasztását lehetségesnek. Ha egyébiránt a megtakarításokban tovább nem ment, az csak azon okból történt, mert további megtakarítások a kiadások némely ágainál csak célszerű reformok után eszközölhetők, melyeknek szükségét indokolásaikban maguk a miniszterek is jelezték.

Belátja azonban a bizottság, hogy a megtakarítások egymagukban még nem elégségesek a hiány megszüntetésére, szükséges és célból az államjövödelmek emelésére, mert csak e két tényező közreműködése lesz képes a sikert biztosítani.

Az államjövödelmek emelésére a múlt országgyűlés is tett intézkedéseket, és ezeknek eredménye az állampénztárra nézve a jövő évben egész kiterjedésben lesz érezhető.

De ez intézkedések egymagukban nem elégségesek, mert ha a hiány megszüntetése több év alatt hajtatik is végre, a jövödelmek fokozása mindenesetre szükséges.

E tekintetek nem engedik a megállapodást a múlt országgyűlés intézkedéseinél; az államháztartás rendezése, az államhitelfentartása további lépéseket követel, s e követelésnek eleget kell tenni.

Javaslatba hozza tehát a bizottság, hogy a hiány egy része adóemeléssel által fedeztessék s indokolja a javaslatát egyrészt az elkerülhetetlen szükség követeléseivel, másrészt azzal, hogy e cél elérésére ezuttal más eszköz nem áll rendelkezésére. Ennek folytán hozzájárul ahhoz, hogy az 1876. évi hiány 8 millió forint erejéig adóemeléssel utján, a fennmaradó 7,682,611

frt pedig azon kölcsön-maradványokból fedeztessék, melyek a folyó év [végén] készletben maradnak, — s tudomásul veszi a pénzügyminiszter azon nyilatkozatát, hogy azokból ezen rájuk utalt hiányt fedezni képes leszen.

Midőn a bizottság a pénzügyminiszter által javaslatba hozott adófelemelés elkerülhetetlen szükségét beisméri és annak elfogadását szavazatával támogatja, nem mulaszthatja el a maga részéről ezuttal is hangsúlyozni, hogy a pénzügyeink rendezése céljából ép oly szükségesnek tartja, hogy megtörténjenek mindazon intézkedések, melyek általában az ország adóképeségének fejlesztésére és erősítésére hiteltviszonyaink rendezésére, és így anyagi viszonyaink javítására befolyással vannak. A bizottság tudomásul vette a kijelentést, melyet a miniszterium több ízben tett a ház előtt, és ismételte a bizottságban is, hogy elutasíthatatlan feladatának tartja a maga részéről mindazon kérdések megoldását előmozdítani, melyek az ország közigazgatásának és igazságszolgáltatásának javítását az ország anyagi viszonyainak fejlesztését célozzák, és így az adóképeség erősítésére szolgálnak.

A mi a 2,000,000 frtot illeti, melyet a p. ü. miniszter az év első 7 hónapjában beálló hiány fedezésére végett tartalékalapul felveendő kölcsön jövő évi kamatja fejében a végmérlegbe felvett, melynek egyébiránt megszávozását ezuttal nem kérte, a bizottság nem érzi magát hivatva erről most véleményt mondani s nyilatkozatát akkora tartja fel, ha az illető törvényjavaslat tárgyalásával megbízatik.

(Folyt. köv.)

BELFÖLD.

Deés, 1875. tet. 30.

(Egy óra a deési törvényszék volt elnökénél.)

October 22-ike délelőtt nevezetes és sokáig emlékezetes marad a deési m. k. törvényszék idősebb tagjai előtt, ekkor vonult vissza a magán életbe az 1872-ben kinevezett törvényszéki elnök, most már nyugalmába helyezett királyi tanácsos, Torma István; bizton irhatjuk, hogy a bucsunap magán hordozta a családiás színezetű, szeretettel egyesült tisztelt ösztöne kifejezését, egy oly kiváló és hazánk szebb korszakára emlékeztető egyén iránt, kik naponként számban magapadva, csak a „Jó régi táblabírák” szerzőjének jeles rajzában lesznek találhatók.

Igen, volt elnökünk a régi jó időből való, midőn több, vagy inkább értékesebb pénz és kevesebb aggodalommal nyugalmasabb életet biztosított kedves barátaink és mindenkinek; midőn — gyorsan lövő fegyverek, Uchatius ágyuk, vasutak nélkül — hosszas békét élvezett nemzetünk; midőn ezüsttel és aranyozott süjtással ünnepelt . . . Csoda-e hát, hogy tisztelt elnökünk megtanulta honfiát nem hideg udvariassággal, de meleg, szeretetteljes, irhatnám: atyai figyelemben részesíteni; csoda-e ha a kötelmet szelid hangon, de határozatosan tudta övének, nekünk lelkére kötni. Szelid bánásmódja eredményezte azon óshangzó tiszteltetés odaadást, melyet a törvényszék minden tagja sietett alkalomszerűleg mindig kifejezni; szülte azt, hogy midőn meg kellett válnunk, egészen átértéztük, mily mélyen gyökeredzik az őszinte tiszteltetés irányában; éreztük, hogy míg élünk és élni fog, a benső szellemi láncz, mely hosszú években szemzódott, többé el nem szakítható, s bár meghatottan mondott első bíránk Fr. E. ur búcsu szavakat, de míg emlékeztünk lesz, volt elnökünk szelleme közöttünk élni fog, s mi mindig örvendünk, ha sorsunk gyakran összehoz. Atyai szeretettel, fenkelt gondolatokban köszöntve meg szíves tiszteltetés ünnepeltetését, beszédében szívmelegsége, meghatottsága, szép alakban nyert kifejezést, s végre kézadás legkisebb tagunknak is örökre emlékeztet marad, s talán nem csalódom, ha a mindnyájunk érzelmét tolmácsolni vélem, midőn óhajtom, hogy volt elnökünk, kis társadalmi életünk egyik intézőjének — kedves családjával egyetemben —, adjon Isten hosszú életet!

Az Olt mellől november 1. 1875.

(Felelet a válasz-felére)

A „Kelet” 240-ik számában Henter Károly, körjegyzőnek Hidvégén írt, Ürmösről datált valami válaszfélé cikkekcskéje jelent meg, az általam írt s ugyancsak a „Kelet” 227-ik számában megjelent közpanaszos közleményemre. — Elég naivul van írva arra, hogy az ember tízbe ne jöjjön ovisására. Kár volna azért sok tintát vesztegetni a viszonzválaszra. Elég lesz egyszerűen azt mondani, hogy a kik Henter Károlyt nem ismerik, s körjegyzői működéséről semmit sem tudnak, azok előtt meddő vitaközlési szándéknak látszik ez úgy; a kik pedig ismerik, azok felelgetés nélkül is tudják, melyikünk részén van az igazság.

Annnyiban én is igazat adok neki hogy „ő beteges” s e betegségéért téiben a szobát nem

lehet elhagynia; nyárban pedig fürdőkön ke-
ülne.

A mi Henter Károlynak azon óhajtsá-
illeti, hogy sorsán inkább sajnálkozni kellene
hogy sem ötlet vádolni, erre feleletem annyi
hogy én ezt rég teszem, tekintve az ő lelki é-
testi betegségeit. — Szerettem volna azonban
hogy ő ne lett volna sajnálkozásom tárgya. E-
 esetben nem kellett volna a sajlónál keres-
elégítelt, a minek legalább annyi eredmény
lett, hogy — a mint a baróthi postán látók-
Felső Rákoson helyettes körjegyzői székhely va-
Ez a helyettesítés is, hogy mennyibe-
fog megfelelni a nép érdekeinek, és ez ált-
mennyiben lesz betöltve a valójában hasznos
üdvös körjegyzői hivatal ezen körjegyzői já-
ban, figyelemmel fogjuk kísérni, és nem szá-
nunk meg mindaddig panaszos közleményeinkre
míg annak a törvények értelmében elég ne-
lesz téve.

Ezzel e tárgyban Henter Károlylyal a hi-
lapi téren végeztünk.

Rikai birtokos.

Torda, nov. 2-án. 1875.

(Még egyszer a sáskákról.)

Megirtuk volt ez év nyarán, hogy ván-
dor-sáska sereg lepte el határunk egy jelenté-
keny részét, meg ezek elpusztító módját, reá-
mutatva azon korszakra, melyben ellenük
akkor élt előjáróság, polgárság miféle pusztít-
rendszert használt és e rendszer értékesítés
körüli mely tevékenységet fejtett ki, de mind
azon utasítások pusztában hangzottak el —
mi lett e hanyagság eredménye? Az, hogy
azon szőlőhegyek fűrtjeit — melyeket három-
szori jégverés megkimélt, mit az illető hatóság
soha meg nem becsülte, hogy a kormány
híven felterjesztse és erre vonatkozólag ad-
leengedést kérjen — annyira letarolták, hogy
ezáltal az új tordai verőfényes szőlőhegyekben
több ezer vederre menő kárt okoztak. So-
gazda e miatt a szőlőművelés 12 munkái kö-
zül csak egynek is ez évi költségét ki nem
kapta — tehát felette nagyban károsult —
s igen az állam is, mert annyi ezer veder után
fogyasztási adót nem kap.

Mint az idevonatkozó történelmi lapok
tanúsítják, Magyar- és Erdélyországot, az osz-
rák tartományokat és Lengyelhont többszö-
lepték meg az egyiptomi tizenkét csapások kö-
zét tartozó vándor-sáskák — és elpusztításul
érdekében ezek kormányai hathatósan rendel-
keztek.

Jelesen 1782-dik év május, június, ju-
liusában az osztrák földre települt sáska-sereg
tojásait egész ezred katonaság, több ezer pol-
gár ásta a földből ki és égette meg. Itt —
nálunk — csak a kutyák, macskák és tyukok
pusztították évszálalt. Így tehát a fenn jel-
zett kárt bátran tehetők, s tojásaikat a föld-
apró lyukaiba háboríthatatlanul rakhatták le
mire ők is elhultak.

Ha a jövő tavasz kikeltével szorgalmas-
gondot nem fordít előjáróságunk reá, még
nagyobb károkat fognak okozni nem csak a
város lakóinak, hanem másokéinak is a tojások
ból kikelendők.

Midőn a pusztítási rendszert ajánlottuk
ugy nyilatkoztak némely magokat okosnak tar-
tó tisztviselők: „Ezek szöcskék, nem tesznek
kárt.” Ugy látszik, hogy ők nem tudnak kü-
lönbséget tenni a két faj között, azért egy zár-
szóban a különbséget megírjuk: szöcske et-
től vette nevét, szöcske, mint a gyújtó-
fát gyújtának, azt rövidítve szöcskének
mondja a nép és igen helyesen, de ez nem
származik nyáron át, csak szöcskésel. A sáska
pedig, ha a reggeli harmat vagy eső által meg-
vizült szárnya fel- vagy megszárad, fen repül,
mint a madár s ilyen vendégeink voltak a
nyáron.

Balogh János.

Felszólítás és kérelem a nagyerdemi közönséghez!

A leányárvaházi intézet azon szerencsés
helyzetbe jutott, hogy a nemes város segélyé-
vel terjedelmes új szállásba költöztetett át, de
viszont az építkezési javítások s újabb felsze-
relési kiadások s az intézeti növendékek létszá-
mának növekedése sok költséget igényelnek,
azért az évrnek — e már gyümölcsöt és kalá-
szait megértelt szákból, ahoz a közönséghez
fordulunk kérelmünkkel, mely már sokszor meg-
adta áldozatait a jó célnak, hogy részletesen
a természet áldásából — bár mi kis mennyisé-
gekben, újból is intézetünknek.

E célra a szíves adományokat elfogadják:
Gr. Lázár Miklósné, Asztalos Jánosné,
Czink Jánosné, br. Kemény Istvánné, Felméri
Lajosné, Korbuly Bogdánna, Sárosi Elekne,
Konya Rudolfné, Szabó Károlyné, Ürmösi Sá-
muelné, br. Bánffy Dánielné, dr. Pataki Dá-
nielné.

A választmány Kolozsvárt, 1875. oct.
23-ikán tartott ülésének megbízásából
Szász Domokosné,
titkár.

Arlejtési hirdetemény.

A szamosújvári m. k. országos fegyintézet számára a jövő 1876. évben szükségesített alább megnevezendő nyers anyagok és iparcikkek u. m.

1120	kilogramm repce olaj
2240	" petroleum
130	" fénymázos tehénbőr
150	" olasz vagy fontos-talp
50	" cseres-talp
23	darab szarbbélnesnek való juh-bőr
30	kötés lakéreg
65	kilogramm csiriz
48	" faszeg
296	" fodros fekete tehénbőr
475	" olasz-talp
105	" talp bélnesnek való bőr
208	méter barna kávészínű posztó
96	" kékpasztó
1676	" szürke bélnes vászon
650	" kék szanna zsinor
9	" ezüst zsinor
28	" szürke köpeny posztó
15	" vörö posztó
900	" fehérneműnek való vászon, az örség részére
88	darab sapka rózsá
88	" sapka szemvéd
178	" csattos nyakra-való
15	tucet 30 számú szürke varró czérna
3	kilogramm 40 számú fekete angol czérna

30,000 " szalmazsákba való zsuzsálma szállítása árlejtés útján lévő biztosítandó: az ezen célból az intézet hivatalos helyiségében tartandó nyilvános árlejtés **f. év november 25-én d. e. 10 órára** iratik ki; miről vállalkozni kívánók azon észrevétellel értesítenek, miszerint ezen árlejtéshez a feltételekben megszabott bánatpénz letétele után mindenki hozzá szólhat.

Ajánlatok nem csak az egész szállítmányra együttesen, hanem az egyes cikkekre nézve külön külön is elfogadtatnak, s utóbbi esetben bánatpénz is csak a szállítani ajánlott cikkekre nézve kívántatik.

Az árlejtésre kitűzött határidőig 50 krajczáros bélyeggel, s a szállítási ajánlott cikkekért kívánt összeg 10%-nak megfelelő bánatpénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlatok is elfogadtatnak, melyek csak a szóbeli árlejtés befejezése után fognak felbontatni, s az árlejtési jegyzőkönyvbe bevezettetni.

Ezen ajánlatokban az ajánlkozó neve, állása és lakása, továbbá a szállítási ajánlott cikkek, s az azokért kívánt összeg számokkal és betűkkel tisztán és olvashatóan irandók ki, s azon nyilatkozatot kell tartalmazni, miszerint ajánlkozó előtt a feltételek ismeretese, s magát azoknak feltételül aláveti. A szóbeli árlejtés megkezdése után érkező írásbeli ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

A bánatpénz, mely a vállalatot meg nem tartóknak, az árlejtés bezárása után azonnal vissza fog szolgáltatni, ugy a szóbeli árlejtésnél, valamint a zárt ajánlatoknál is készpénzben, vagy biztosítékra alkalmas államkötelezvényekben tehetők, mely utóbbiak a tözselei árforlyam szerint fognak számítottatni.

A jelen vállalatra vonatkozó részletes feltételek, ugy szintén a megállapított minták is az intézet hivatalos helyiségében, az árlejtésre kitűzött határidő előtt is megtekinthetők.

Szamosújvárt, 1875. október 26-kán.

A m. kir. orsz. fegyintézet igazgatósága.

Szám 2393. 1875.

(467)

(2-3)

Hirdetemény.

A marosújvári m. k. sóbányahivatal részére az 1876. évre sztkésélt, itt következő termények és anyagok szállítása

folyó év november-hó 25-én délelőtt 9 órakor,

tartandó írásbeli árlejtésen a kevesebbet vállalkozóknak általfognak adadni ugymint:

2030 hectoliter elegybuza
1015 " kukuricza
és 5000 kilogramm fagygyugyertya.

A kötlével pontjai, a melyben a szállítandó cikkek minősége is benn foglaltatik, bár mikor a marosújvári sóbányahivatalnál megtekinthetők, a hol az árlejtés is tartatni fog és a hová a szabályszerűen kiállított 5% bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlatok, az árlejtés kezdetéig beadandók lesznek; későbbben beadott, vagy utólagos ajánlatok nem fogadtatnak el.

Megjegyeztetik, hogy a gabonára nézve, ugy az egész mint a kevesebb mennyiségre is ajánlat elfogadtatik.

Marosújvárt, 1875. november 1-én.

A m. kir. sóbányahivatal.

„VICTORIA“ biztosító társaság

Kolozsvártt

(alapított 1865-ben.)

A vagyon mérleg és forgalmi kimutatás kivonata:

(1874 dec. 31.)

Összes bevételek kezdettől (1865) — 1873 év végéig o. é. 16,229.161 ft. 17.
Bevétel 1874. évben 3,376.862 „ 82.

Összesen: 19,606.023 ft. 99.

Kifizetett károk kezdettől (1865) — 1873 év végéig o. é. 5,355.856 ft. 42.
Kifizetett károk

1874-ik évben o. é. 1,324.799 ft. 85.
Összesen: 6,680.656 ft. 27.

Összesen: 4,869.989 ft. 32.

Felhívás

takarmány és gabona neműek tűzkár ellen biztosítására.

Az aratás és széná csinalás befejeztével, van szerencsén jelenlenti, hogy a „VICTORIA“ akár központ, akár a vidéken megbízott fő- és alügynökei közvetítésével biztosítást nyújt, minden mezei termény tűz által elkarosulása ellen.

A biztosítás egyaránt elfogadtatik a helységekben, vagy azokon kívül, asztagokban, boglyákban, vagy berakva az épületekbe, fedél alatt, sőt már hordás alatt keresztekben és kalangyákban.

Elcsépiés után a biztosítás a szemre is kiterjed, a hová rakodás előre tudatása feltétele mellett.

A folyó időnyre különös kedvezmények állapítottak meg, melyek az illető ügynökségeknél megtekinthetők.

Csépő gépek, ha egy helyről másra vándorolnak is, szintén biztosíthatók.

Díjtételekkel és — tájékoztató — biztosítási példákkal az ügynökségek szolgálnak.

Ezen kívül biztosítás alá vétetnek mindenféle gazdasági eszközök, marha állomány, gazdasági és laképületek, minden ingóságok, kereskedelmi és iparcikkek.

Társas- árva- és egyházi épületeknél különös kedvezmények nyújtatnak.

Végre életbiztosítások köttetnek minden szokásban lévő módzatokkal.

A „VICTORIA“ biztosító társaság 10 éves működése alatt, kötelezettségének mindig híven és pontosan megfelelt, bizalommal hívja fel a közönséget, biztosításait jövőre is első sorban ezen tisztán hazai és minden idegen elemről ment intézet által eszközöltetni.

„VICTORIA“ bizt. társaság igazgatósága.

CSAPÓ SÁNDOR

NAGY BAZÁRJÁBA

KOLOZSVÁRT

nagy mennyiségben érkeztek

függő, fali- és asztali petroleum és moderateur

L Á M P Á K.

Továbbá ujonan érkeztek:

mindennemű

női és férfi téli lábbelik, legfinomabb francia selyem kalapok.

STEIN JÁNOS

könyvkereskedésében Kolozsvárt a következő

1876-dik évre szóló

általános kedvelt dús tartalmú

Naptárak kaphatók:

Erdélyi nagyobb képes naptár

1876-dik szökő évre.

VII-dik évfolyam.

A magyar ministerium s a Királyhágón inneni részek pénzügyi, törvénykezelési és közigazgatási stb. hivatalok

teljes tiszti cím- és névtárával

s gondosan szerkesztett kolozsvári kalauzzal ellátva.

Ára 60 krajczár.

Postán küldve 66 krajczár.

Közhasznú Erdélyi képes naptár.

A vásárok pontos kijavításával, s a méter mértékek rövid ismertetésével és átváltoztatási táblázatokkal.

Tizenhetedik évfolyam.

Ára 26 krajczár.

Postán küldve 32 kr.

Irodai fali naptár 1876 évre.

Különösen hivatali használatra.

Katholikus és protestáns, görög-orsz és izraelita- naptárral, bélyeg- és illeték-táblákkal, s a Királyhágón inneni részek (Erdély) törvényszékeinek és járásbiróságainak táblázatos kimutatásával.

Ára 30 kr.

Postán küldve 32 kr.

Gazdasági zseb-naptár

1876-dik szökő évre.

XVI-dik évfolyam.

Szerkesztő tulajdonos Kodolányi Antal.

A 12 hónapra szóló teendők és naplók külön-külön füzetével, jegyzék alakban, csinosan angol vászonba kötve és írónnal ellátva.

Ára 2 forint.

Az Athenaeum nagy képes naptára.

Szerkesztő Beöthy Zsolt.

Tizenhetedik évi folyam. Számos fametszvényvel.

Ára 1 ft.

A magyar nép naptára, képes kalendárium.

Sokféle hasznos és mulattató olvasmányval ellátva.

Szerkesztő Tatár Péter. Ára 30 kr.

Lidércz naptár.

Kalandok, bűnesetek, tündérregék, csodás tünemények stb. gyűjteménye.

Tizenötödik évi folyam. Ára 60 kr.

Magyar nők naptára.

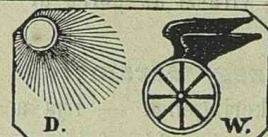
Szerkesztő Beniczky Irma. Nyolczadik évfolyam.

Ára 60 kr.

Nyomatott Stein János m. k. egyetemi nyomdásznál az ev. ref. tanoda bettivel Kolozsvárt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

DITMAR R.

Bécsben

orsz. szab. lámpagyáros

ajánlja legnagyobb, világhírben álló gyárából

„minden fajta lámpáit“

ugy petroleumra, mint olajra. Az árak, dacára az elismert szilárdságnak, olcsóbbak, mint a bel- és külföld minden készítményei. Minden nagyobb és hírnevesebb üzlet raktárt tart.

FIGYELMEZTE CÉS.

Minden teljes lámpa a fennebbi gyári jeggyel van ellátva. Phönixhengerek, ellátva e bejegyzett gyári bélyeggel, nem pattannak el, s pontosan találóak brennereim szerkezetéhez, a mire különösen figyelmeztetek. Hasonló nevezett — más jeggyel bíró — hengerek, utánzások.

DITMAR R. Budapest, raktár a József téren.

Legnagyobb bécsi

27

krajczáros árudája

a solidasága és valódiágáról jól ismer

Pollák Bernát

és nének

BÉCS,

Kärntnerstrasse 14.

(vis-à-vis der Weiburggasse)

az árak valódisága és legjobb minőségéről lelkiismeretes jóallás mellett egyedül és kizárólagosan árusítja el a folyvat

minden időnyre nézve

legújabb divatu

gyapju- ruhakelméit.

Ép egy mindennemű vászon-dívat,

current- és szövőtarúk, selyem- és

bárossny szabók, valamint mindenféle

gyapju-csipkék, ezernyi más cikkkel.

1248 1480

Minta- és áru-

jegyzék

ingyen és bérmentre.

A legkisebb megrendelés — utánvét mellett — pontosan teljesítetik.

A nemtetszők visz-

szavétetnek.

WEIL-FÉLE cséplőgépek

(21-*)

kaphatók

ifj. Weil Mór által

ifj. Weil Mór által

Majnai-Frankfurtban,

gazdasági csarnok

Bécsben,

Derék úgynökök óhajtatdók.

13 sz.

Britannia-ezüst

az egyetlen fém,

a mely mindig fehérnek marad mint az ezüst,

s Angliában majd minden finomabb háztartásban találhatók, mert oly jó, mint az ezüst, ára pedig szinte csak húszad-részt teszi a valódi ezüstnek, a britannia-ezüstet pedig a következő árakban csupán

BRESSLER M. angol fémárú-tárában

Bécs, Stadt, Schottengasse 9 sz.

Kávéskanal, 1 darab 10, 15, 20, 25, 30, 40, 45 kr. — 2 ft. 2 ft. 50, 3 ft. 1 ft. 1 ft. 20, 1 ft. 50, Ervőkanál, 1 darab 30, 35, 40, 45, 50, 60 kr. — 1/2 tucet frt. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5. Kés, villa, egy pár csak 80 kr. (ezüstnyelű). — Teasztár, 1 darab 30, 40, 50, 60, 1 ft. nyelűvel vagy anélkül. Pallók, 1/2 tucet csak 2 ft. 50. Tölcsérszár, 1/2 tucet 2 ft. 50. Asztalkendő csipkék, 1/2 tucet 2 ft. 50. 1 borostartó, 60, 80 kr. 1 ft., 1 ft. 20. 1 zenkorporzó, 80, 90 kr. 1 ft., 1 ft. 50. 1 kéli gyertyatartó, 60, 80 kr. 1 ft., 1 ft. 50.	Gyertyatartók, finomak, nagyok, párja frt. 8, 3.50, 4, 4.50, 5, 6. Csomogékszert, 1/2 tucet 8 ft. 50. Gyermekkanál, 1/2 tucet 1 ft. 50, 2, 2.50. Tejmerő, 1 darab 60, 80 kr. 1 ft., 1.20, 1.50. Levesmerő, 1 darab frt. 1.20, 1.50, 1.80, 2, 2.50, 3. Feszültek, valódi aranyozva s ezüsttel kirakva, 1 darab 12, 15, 18 és 20 ft. talppal. Tálca, 1 darab 8, 90 kr., 10, 1 ft. 20, 12, 1 ft. 50. 14, 2 ft. 18, 2 ft. 50, 18, 3 ft. 20, 3 ft. 50. (Képek, tojásdad vagy szögletes). Teacény, 2 személyre 15 ft. 4 személyre 18 ft. 6 személyre 21 ft. 8 személyre 26 ft.
---	--

Minden kigondolható cikk bámulatos olcsó.

BRESSLER M.

angol fémárú-tárában, Bécs, Stadt, Schottengasse 9 sz.

Videki megrendelések fordulni postával társát mellett eszközöltetnek.

Ha valaki óhajja, darabonként is szolgáltatunk, hogy az ári jellesege felől eleve meggyőződhesek.

100 frotl erő vásárlásnál 10% engedés.